

EXPUNERE DE MOTIVE

Ansamblul de șase monumente, intitulate „Cetățile dacice din Munții Orăștiei”, situate în județul Hunedoara și în Județul Alba, datând din vremea Regatului Dac (Sec. I i.Hr.- începutul sec. II. D. Hr.) care au fost înscrise în Lista patrimoniului mondial UNESCO în anul 1999, este compus din următoarele cetăți:

- Cetatea dacică de la Grădiștea de Munte- Sarmizegetusa Regia- localizată în satul Grădiștea de Munte, comuna Orăștioara de Sus, județul Hunedoara, cod LMI HD- I-s-A- 03190;
- Cetatea dacică de la Costești – Cetățuie - localizată în satul Costești, comuna Orăștioara de Sus, Județul Hunedoara, cod LMI – I-s- A-03178;
- Cetatea dacică de la Costești – Blidaru - localizată în satul Costești, comuna Orăștioara de Sus, Județul Hunedoara, cod LMI – I-s- A-03181;
- Cetatea de la Luncani – Piatra Roșie- localizată în apropierea satului Alunu, comuna Boșorod, Județul Hunedoara, cod LMI – I-s- A-03200;
- Cetatea dacică de la Bănița - localizată în satul Bănița, comuna Bănița, Județul Hunedoara, cod LMI – I-s- A-03156;
- Cetatea dacică de la Căpâlna – Căpâlna- localizată în satul Căpâlna comuna Săsciori, județul Alba, cod LMI – I-s- A-00020;

În aplicarea Legii nr. 23/2020, Consiliul Județean Hunedoara a adoptat Hotărârea nr. 42/2021, în baza căreia s-a realizat preluarea, în domeniul public al județului Hunedoara, a construcțiilor celor 4 cetăți dacice din Munții Orăștiei care nu erau înscrise în inventarul domeniului public de interes național sau local, respectiv cetățile dacice: Costești – Cetățuie, Costești – Blidaru, Luncani – Piatra Roșie și Bănița.

Precizăm că, regimul juridic al terenurilor aferente celor 4 cetăți dacice din județul Hunedoara, nu a putut fi clarificat, datorită unor probleme întâmpinate pe parcursul demarării procedurilor de preluare și înscriere în cartea funciară.

Deși prin legislația actuală (art. 1 alin (8) din Legea nr. 23/2020) s-a instituit o derogare de la prevederile art. 35-art. 37 alin. (1) din Legea nr. 46/2008 - Codul silvic, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu privire la terenurile din fondul forestier național pe amplasamentul cărora se află zona de sit (zona 1) a Cetăților dacice din Munții Orăștiei și zona de protecție (zona 2), care se scot definitiv din fondul forestier național, fără plată și fără compensare și având în vedere că Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor / ROMSILVA, se opun acestor demersuri motivând faptul că derogarea nu cuprinde și art. 41 din Legea nr. 46/2008 - Codul silvic. În această situație, se impune modificarea art. 1 alineatul (8) în scopul instituirii derogării și de la art. 41 din Legea nr. 46/2008.

Prin forma actuală a art. 2 din Legea nr. 23/2020 se prevede că : „*În situația în care proprietarul nu intenționează să renunțe la proprietatea terenurilor aferente ansamblurilor și siturilor istorice și arheologice care fac parte din Cetățile dacice din Munții Orăștiei, acestea pot fi expropriate de către consiliile județene, cu*

dreaptă și prealabilă despăgubire, prin derogare de la prevederile art. 5 din Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, republicată.”

Având în vedere faptul că derogarea insituită prin forma actuală a art. 2 al Legii nr. 23/2020 face referire doar la art. 5 al Legii nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, republicată, în practică această derogarea a fost intrepretată, după cum rezultă și din adresa Agenție Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 50955/03.12.2020, că în situația exproprierilor este aplicabilă Legea nr. 33/1994 și nu Legea nr. 255/2010, privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare. În această situație, este necesară completarea art. 2, cu un nou alineat, alin. (2), astfel : „Exproprierea terenurilor precizate la alin.(1) se poate derula potrivit procedurilor prevazute în Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare.”

Cetatea dacică din Munții Orăștiei/ monumentul istoric „Sarmizegetusa Regia – Grădiștea de Munte” cod LMI HD-I-s-A-03190, înscris în Lista patrimoniului mondial UNESCO – cod 906-1999, notat în CF 60463 Orăștioara de Sus, constituie un bun aparținând proprietății publice a statului.

Prin Hotărârea Guvernului României nr. 1237/2012 a fost aprobată înscrierea acestui monument istoric în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Culturii, precum și transmiterea acestuia din administrarea Ministerului Culturii în administrarea Consiliului Județean Hunedoara.

Monumentul istoric „Sarmizegetusa Regia – Grădiștea de Munte” a fost înregistrat în inventarul centralizat al bunurilor aparținând domeniului public al statului sub nr. MF 158490, fără valoare de inventar.

În scopul protejării, conservării și punerii în valoare a acestui monument istoric de o importanță istorică deosebită, Consiliul Județean Hunedoara are în implementare, la această dată, două proiecte cu finanțare externă :

-proiectul „Capitala Daciei – Muzeu viu al patrimoniului cultural european” din cadrul Schemei de ajutor de stat pentru restaurarea și revitalizarea monumentelor istorice în cadrul Programului RO-CULTURA, finanțat prin Mecanismul Financiar SEE 2014-2021. Acest proiect este implementat de Consiliul Județean Hunedoara în parteneriat cu Fundația Mihai Eminescu Trust și More og Romsdal Fylkeskommune și

-proiectul „Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a sitului arheologic Sarmizegetusa Regia – Terasa X din cadrul sitului arheologic UNESCO Sarmizegetusa Regia, Munții Orăștiei, jud. Hunedoara” din cadrul apelului de proiecte Pilonul IV – Coeziunea socială și teritorială, Componența C11 – Turism și cultură, Investiția I1 – Promovarea celor 12 rute turistice/culturale, Modernizarea/reabilitarea siturilor turistice, fonduri europene aferente PNRR.

De asemenea, Consiliul Județean Hunedoara, intenționează accesarea unor alte fonduri nerambursabile, iar unul dintre principalele criterii de eligibilitate este reprezentat de apartenența bunului/terenului pe care se va realiza investiția, la domeniul public de interes județean.

În prezent, modul de preluare în domeniul public al județului, a unei cetăți dacice care este înscrisă în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al

statului și care se află în administrarea unui consiliu județean, nu este reglementată în cadrul Legii nr. 23/2020. În această situație considerăm că este de strictă necesitate clarificarea modului de preluare în domeniul public al județului, prin completarea art. 11, cu art. 11¹.

În concluzie, prin modificarea propusă se urmărește preluarea în domeniul public al Județului Hunedoara a cetății dacice de la Grădiștea de Munte-Sarmizegetusa Regia- situată în satul Grădiștea de Munte, comuna Orăștioara de Sus și rezolvarea situației juridice, referitoare la suprapunerea amplasamentelor cetăților dacice din Munții Orăștiei cu terenuri aflate în fondul forestier național, precum și facilitarea demarării și derulării procedurilor privind exproprierile terenurilor aferente cetăților dacice din Munții Orăștiei.

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de lege.

Inițiatori:

Senator,
Romașcanu Lucian – Grupul Parlamentar PSD

Deputat,
Salan Viorel – Grupul Parlamentar PSD

Deputat,
Intotero Natalia Elena – Grupul Parlamentar PSD

Deputat,
Toma Ilie – Grupul Parlamentar PSD

Senator,
Resmeriță Cornel Cristian – Grupul Parlamentar PSD

Deputat,
Cătăuță Ana Maria – Grupul Parlamentar PSD

Senator,
Badea Viorel Riceard – Grupul Parlamentar PNL

Listă susținători

**Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii
nr.23/2020 privind regimul juridic al Cetăților dacice din Munții
Orăștiei, care fac parte din Lista patrimoniului mondial UNESCO
și unele măsuri pentru protejarea acestora**

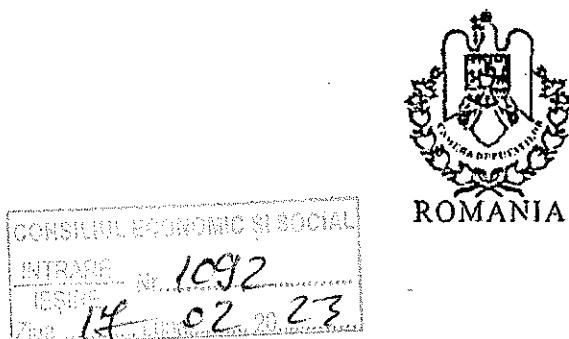
Nr. crt	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătură
1.	Oprea Stefan Radu	PSD	
2.	CĂZĂNEAUCIU, ROBERT	PSD	
3.	BODDOLI Florin	PSD	
4.	AZAMPIRUS LUCIAN	PSD	
5.	AFILĂ ALEXANDRU	AL	
6.	GRINDEANU SORIN	PSD	
7.	MOAGHIE LAURA	PSD	
8.	TOMBER Bogdan	PSD	
9.	Panoschi Rodica	PSD	
10.	Gavrilescu Grădini	PSD	
11.	PREDESCU ANA LOREDANA	PSD	
12.	Găsuciu Felicia	PSD	
13.	GABRIELA CRIVU	PSD	
14.	Popescu Ecaterina	PSD	
15.	Mihaili Claudiu	PSD	
16.	PREȘURĂ ALEXANDRA	PSD	
17.	Reea STEFĂNESCU Irina	PSD	
18.	Monta Claudiu	PSD	
19.	RUTAN Ion cristinel	PSD	
20.	FIRPUȚĂ MIRGĂLA	PSD	

21.	~~brum - Oana Silvana~~	PSD
22.	~~NICOLEA DEMUS~~	PSD
23.	~~GEORGESCU NICOLAE~~	RCD
24.	~~OVIDIU DULIP~~	PSD
25.	~~Silvian Ivan Crim~~	PSD
26.	Mireea Flora	PSD
27.	STĂnescu Ioan	PSD
28.	~~Mihai Alfred Laurentiu Antoniu~~	PSD
29.	STRĂBĂTEZU FELIX	PSD
30.	~~IVANOVICZ SIMEON~~	PSD
31.	~~ION MOCEANĂ~~	PSD
32.	DOBRIJU EUGEN	PSD
33.	~~Chiriacu Mihail~~	PSD
34.	HUMELNICU MARIA	PSD
35.	~~TOAN CHI NĂ MARIA~~	PSD
36.	~~MĂDĂRĂSTĂ GHEORGHIU~~	PSD
37.	~~VLAHOV. SORIN~~	PSD
38.	Eusebiu Pistrui	PSD
39.	~~STOCHIU CRISTINA~~	PSD
40.	Pavălescu Nicolae	PSD
41.	~~GRATIAN STANISLAU FRUNZ~~	PSD
42.	~~ADRIAN STROINU-CENEAL~~	PSD
43.	~~Mării Gheorghe Bogdan~~	PSD
44.	POP & OVINIU	PSD
45.	~~WEBER MIHAEL~~	PSD
46.	~~ROFFAU IOAN~~	PSD
47.	~~POTECĂ VASILIU~~	PNL
48.	SPĂRNEA LILIANA	PSD

49.	Duncan Horines	PSD
50.	GABRIEL RAY	PSD
51.	Tita Iihai	PSD
52.	IVAN BOGDAN	PSD
53.	Popescu Vlad Piedone	PSD
54.	DUMITRESCU NATALIA GIORGIANA	PSD
55.	Musoroi Stefan	PSD
56.	Topelyus Laurentiu Costinel	PSD
57.	Ștefan Romeo Daniel	PSD
58.	CRISTEA ANDI	PSD
59.	MĂRGĂRIT MARIUS	PSD
60.	GDEI LIVIU	PSD
61.	TUSA DIANA	PSD
62.	MIWA MARIAH	PSD
63.	TRIF BOGDAN	PSD
64.	Jana Nicol	PSD
65.	MOHORESCU ALINA FLORICA	PSD
66.	SOLDAN GHEORGHE	PSD
67.	Aldo Adrian	PSD
68.	Vesile Eifet	PSD
69.	MACOVEI SILVIU	PSD
70.	VASILE TOMA	PSD
71.	DUMITRACHE CRISTINA	PSD
72.	Buletii Dumitru Giorghe	PSD
73.	FIRESTAK Julius Pradian PRIMO	
74.	STOICĂ BOGDAN-ALEX	PRIMO
75.	PATRIMIUL BALINTZ- GABRIEL	PSD
76.	Hector H. ANN	PRIMO
77.	CDISTICI OLEGHEANU	PRIMO

78.	Năcoiu Gheorghe	MINOR.
79.	STANCU ianEL	MINO
80.	AMETI YAROL	MINO
81.	MANEȚ CĂPĂDĂU	MINORITATI
82.	ZISOPOL DRAGOS	MINORITATI
83.	IBRĂIU INESAI	min
84.	GHERA Gheorghe-Sorin	AM.
85.	HODAIECELE ANDREI	AUR.
86.	BASIU GEORGIU	AUR
87.	Axiniță Adelina George	AUR
88.	SCIPIONIC LILIAN	AUR
89.	TANASĂ DAN	AUR
90.	Suciuc Sebastian	AUR
91.	Leprăcanu Laurențiu	PNL
92.	Clujariță Diana	PNL
93.	Fodor Andreea	PNL
94.	ANDREI ALEXANDRU	PNL
95.	MARIȚ-GABRIELA HORGA	PNC
96.	ALEXE FLOPIN	PNL
97.	DUMITRU FLORIAN EMIL	PNL
98.	Rade Păpaș	PSD
99.	DRĂGĂCĂ ceișteaptă	PNC
100.	Pauline Nicoleto	PNL
101.	MATIBS CACIN GHE.	PSD
102.	Florea Iosif,	PSD
103.	Suhut Radu M	PSA
104.	Hutu Alexandra	PSD
105.	Dana Flavia	PSD
106.	PREDESCU ANA LOREDANA	PSA

107.	FETEA GABRIEL - VALER	PSD
108.	SIMON GEORGHE	PSD.
109.	Stăruță Gabriel	PNL
110.	STĂNEAȚU VENȚIA	PNC
111.	SIMION GEORGE	AUR
112.	ȘERBAN CIARIAN	PSI
113.	POPEȘTU PANEL	PML
114.	NASSAR RODICA	PNL
115.	Goleac Nicoleta	PSD
116.	Gligă Dumitru	PSD
117.	PETREȚIU NICOLAE	MIN -
118.	BADER INCIS	PSD -
119.	MANG IOAN	PSD
120.	COLESPICIOIUIN	AUR
121.		
122.		
123.		
124.		
125.		
126.		
127.		
128.		
129.		
130.		
131.		
132.		
133.		
134.		
135.		

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

**Proiect de Lege
pentru modificarea și completarea Legii nr. 23/2020
privind regimul juridic al Cetăților dacice din Munții Orăștiei, care fac
parte din Lista patrimoniului mondial UNESCO și unele măsuri pentru
protejarea acestora**

Parlamentul României adoptă prezenta lege :

Articol unic - Legea nr. 23/2020 privind regimul juridic al Cetăților dacice din Munții Orăștiei, care fac parte din Lista patrimoniului mondial UNESCO și unele măsuri pentru protejarea acestora, se modifică și se completează după cum urmează:

Art. I.- La articolul 1, alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(8) Prin derogare de la prevederile art. 35-art. 37 alin. (1) și art. 41 din Legea nr. 46/2008 - Codul silvic, republicată, cu modificările și completările ulterioare, terenurile din fondul forestier național pe amplasamentul cărora se află zona de sit (zona 1) a Cetăților dacice din Munții Orăștiei și zona de protecție (zona 2) se scot definitiv din fondul forestier național, fără plată și fără compensare.”

Art.II. Articolul 2 se introduce un nou alineat , alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2)Exproprierea terenurilor precizate la alin. (1) se poate derula potrivit procedurilor prevăzute în Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare.”

Art. III.- După articolul 11 se introduce un nou articol 11¹ care va avea următorul cuprins:

„ART.11¹.(1) Cetățile dacice din Munții Orăștiei înscrise în inventarul domeniului public național și aflate în administrarea unor consilii județene, se preiau în domeniul public județean, în scopul întreținerii, restaurării, consolidării, conservării și punerii în valoare.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 35-art. 37 alin. (1) și art. 41 din Legea nr. 46/2008 - Codul silvic, republicată, cu modificările și completările ulterioare, terenurile din fondul forestier național pe amplasamentul cărora se află zona de sit (zona 1) a Cetăților dacice din Munții Orăștiei și zona de protecție (zona 2) se scot definitiv din fondul forestier național, fără plată și fără compensare.

(3) Dacă după o perioadă de 7 ani direcțiile județene pentru cultură constată neîndeplinirea condițiilor, scopului și a obligațiilor privind executarea lucrărilor prevăzute la alin. (1), bunurile revin în domeniul public al statului și în adminisrarea Ministerului Culturii, în condițiile legii.

(4) După preluarea Cetăților dacice din Munții Orăștiei în domeniul public județean, Ministerul Finanțelor, va opera modificările corespunzătoare în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006, cu modificările și completările ulterioare.”

Acst Proiect de Lege a fost adoptat de Parlamentul României cu respectarea prevederilor art.75 și ale art.76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

**Președintele
Camerei Deputaților
Ion-Marcel CIOLACU**

**Președintele
Senatului
Alina-Ștefania GORGHIU**